

Elektronické testovanie piatakov v školskom roku 2014/15 – výskum vzťahu školskej úspešnosti a sociálneho postavenia žiaka

Úspešnosť žiaka v škole môžu ovplyvniť sociálne a ekonomické rozdiely, ktoré sa prejavujú aj v slovenskej spoločnosti. Prvé indície o tom pochádzajú z medzinárodných meraní OECD PISA, kde sa zisťoval index ESCS (socioekonomický a kultúrny status žiaka). Použitie ESCS na Slovensku môže prispieť k medzinárodnej komparácii a z nej prameniacych lepších rozhodnutí v riadení školskej politiky.

Socioekonomický a kultúrny status žiaka

Rodinné zázemie žiaka v našom výskume vyjadrujeme indexom ESCS. **Sociálny a kultúrny kontext, v ktorom dieťa vyrastá a kde sa učí, podľa mnohých výskumov priamo ovplyvňuje školskú úspešnosť.** V skúmaní tohto ukazovateľa sme využili dotazník, ktorý umožňuje určiť index ESCS s ohľadom na národné špecifiká.

Jedným číslom^{*)} vyjadríme odpovede na 15 otázok

$$^*)\text{ESCS} = 0,85*\text{HISEI}' + 0,82*\text{PARED}' + 0,74*\text{HOMEPOS}'$$

HISEI – najvyššie zamestnanie rodičov

PARED – najvyššie vzdelanie rodičov

HOMEPOS – vybavenie domácnosti

Hodnotenie práce školy

Pre stanovenie postupov hodnotenia kvality školy je nutný výskum tých sprievodných aspektov vzdelávania, ktoré majú priamy súvis so školskou úspešnosťou a rešpektovaním **rovného prístupu k vzdelávaniu**. Tým je aj ESCS. Jednoducho povedané, zaoberáme sa otázkou: „Je jedno, či škola pracuje so žiakmi s vysokými či nízkymi sociálnymi, ekonomickými a kultúrnymi statusmi žiakov?“ Potrebujeme to vedieť a z týchto výskumných dôvodov v rokoch 2014 a 2015 máme v úmysle štúdiu uskutočniť.

Od februára do júna 2014 sme získavali odpovede na dotazník ESCS od žiakov a rodičov 161 základných škôl a gymnázií. Boli to piatáci, ôsmaci základných škôl a druháci, resp. sextáni gymnázií. Oslovili sme približne 16 000 žiakov, ale nie všetci nám odpovedali, a najmä piatáci, odpovedať nevedeli.

Navyše, získať súhlas rodičov bolo veľmi náročné.

Máme 12 000 vyplnených dotazníkov.

Každú odpoveď si vážime a pomôže nám vo výskume.

Straty v dátach u piatakov boli okolo 30 %.

Ako môžu rodičia pomôcť výskumu?

Rodič je v prípade piatakov najlepší respondent, vie odpovedať na otázky úplne presne.

Ak chápe význam nášho výskumu, je pre nás tým najlepším spolupracovníkom.

Dotazník máme pripravený v elektronickej podobe a v škole dostanete stručnú inštrukciu, ako ho vyplniť. Môžete tak urobiť v škole alebo z domu, ak máte doma internet.

Ako môžete dotazník vyplniť?

Pre tých, ktorí uprednostnia papierovú formu dotazníka, zabezpečíme vytlačený dotazník prostredníctvom školy, ktorú dieťa navštevuje. Vypĺňanie vám nezaberie viac ako 20 minút.

Anonymita respondenta

NÚCEM je štátna organizácia priamo riadená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu. Máme viac ako desaťročnú tradíciu v zbere osobných údajov a doteraz nedošlo k žiadnemu zneužitiu informácií.

Rodič vyplní dotazník ESCS pod prihlasovacím menom žiaka/svojho dieťaťa. Tento kód slúži na prepojenie s inými dátami, napr. testom SJL, aby mohli byť plnené výskumné úlohy. Po výpočte indexu ESCS sa odpovede na otázky každému žiakovi anulujú a nedostávajú ich iní výskumníci ani žiadne iné organizácie.